

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-295/23-B

Název	Základní škola Vyškov, Tyršova 4, příspěvková organizace
Sídlo	Tyršova 664/4, Vyškov-Předměstí, 682 01 Vyškov
E-mail	zstyrsovary@zstyrsovary.cz
IČO	46271180
Identifikátor	600125947
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Zdeněk Pitela
Zřizovatel	město Vyškov
Místo inspekční činnosti	Tyršova 4, 682 01 Vyškov
Inspekční činnost na místě	14. 2. – 17. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vyškov, Tyršova 4, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školního klubu (dále ŠK) a školní jídelny. K datu zahájení inspekční činnosti se ve 27 třídách ZŠ vzdělávalo 588 žáků, z toho 97 žáků ve 4 třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků. Škola poskytovala vzdělávání 68 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 18 žákům s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ).

Zájmové vzdělávání v sedmi odděleních ŠD navštěvuje 195 účastníků, čtrnáct kroužků ŠK 150 účastníků.

Stravování žákům zajišťuje školní jídelna. Škola se zapojuje do projektů Mléko do škol, Ovoce do škol, čímž přispívá k upevňování povědomí žáků o zdravém stravování a výchově ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) vychází při své práci ze zkušeností s dlouholetým řízením dané školy. Postupně naplňuje záměry strategického plánu rozvoje na období 2021-2024. Ve spolupráci se zřizovatelem a s využíváním finančních zdrojů z různých dotačních výzev škola zlepšuje především materiální podmínky vzdělávání. Od poslední inspekční činnosti se podařilo vybudovat nové odborné učebny, což má pozitivní dopad na výuku. Venkovní areál s multifunkčním hřištěm poskytuje vhodné podmínky pro různé sportovní aktivity. Venkovní učebna vytváří vhodné zázemí pro výuku přírodovědných předmětů. Vyhodnocováním strategického plánu, evaluací dlouhodobě nastavených vzdělávacích strategií a jejich dopadem na vzdělávání se škola systematicky nezabývá.

V oblasti řízení ředitel delegoval část kompetencí nejdříve na zástupkyni pro druhý stupeň, před dvěma roky na zástupkyni pro první stupeň. Vedení školy se daří zajistit kvalifikovaný pedagogický sbor, převážně s příslušnou odborností k předmětům, které vyučují. V dostatečné míře vedení školy nevyužívá hospitační činnost jako prostředek k získávání informací o vyučovacím procesu. Také poskytování kvalitní zpětné vazby pedagogům, s dopadem na zvyšování kvality výuky, není systematicky nastavené, stejně ani sledování implementace současných trendů vzdělávání a účelnost využívání moderních didaktických postupů. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků má škola zpracovaný v obecné rovině. Vychází převážně z osobního zájmu pedagogů a nabídky vzdělávání, méně z reálných, aktuálních potřeb školy. Zkušenosti a výstupy ze vzdělávacích akcí pedagogové vzájemně sdílí v rámci některých metodických orgánů, přesto v hospitovaných hodinách převažovala výuka tradiční, převážně na druhém stupni bez zařazování aktivizujících metod a diferenciací vzdělávací nabídky pro žáky. Tandemovou výuku nebo vzájemné hospitace s možností sdílení zkušeností pedagogové dosud nevyužívají. Hlavním poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se na jednáních zabývá převážně prospěchem žáků a organizačními záležitostmi, méně pak analýzou výsledků a vyhodnocováním účinnosti podpůrných opatření při vzdělávání žáků se SVP.

Poradenské služby jsou ve škole zajišťovány prostřednictvím školního poradenského pracoviště (dále ŠPP). Pravomoci jednotlivých členů jsou funkčně rozděleny. Škola systematicky identifikuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků a zajišťuje stanovení vhodných podpůrných opatření. Pracovníci ŠPP průběžně informují pedagogy o vzdělávacích potřebách žáků, účinně vyhodnocují dopad realizovaných podpůrných opatření. Poskytují metodickou podporu učitelům, žákům i jejich zákonným zástupcům, při výuce však. Přesto v průběh hospitovaných hodin byla jen výjimečně sledována cíleně

zařazená diferenciaci výuky. Taktéž docházelo jen ojediněle k užší interakci a spolupráci učitele a asistentů pedagoga. Ke zvyšování efektivity poradenských služeb významně přispívá činnost školní psycholožky, která se kromě individuální práce s jednotlivými žáky věnuje také problematice formování pozitivního klimatu třídních kolektivů. Ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními členy ŠPP připravuje pro třídy adaptační aktivity. Škola věnuje velkou pozornost prevenci rizikových forem chování. Zajišťuje programy podle svých aktuálních potřeb i podle nabídky poskytovatelů preventivních služeb. Na potřebné úrovni škola realizuje i strategii předcházení školní neúspěšnosti. Žákům ohroženým školním neúspěchem nabízí různé formy doučování. ŠPP poskytuje žákům také kariérové poradenství, téma profesní orientace je součástí učebních osnov. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou dobře informováni o nabídce vzdělávacích oborů i přijímacím řízení na střední školy.

ŠD využívá pro svou činnost samostatné prostory i kmenové učebny. Všechny prostory jsou dostatečně vybaveny herními prvky a odpočinkovými kouty. Nově vybudovaný relaxačně-vzdělávací areál umožňuje účastníkům zájmového vzdělávání každodenní pobyt venku, vytváří podmínky pro rozvoj pohybových dovedností, a tak posiluje utváření zásad zdravého životního.

V průběhu inspekční činnosti nebyla zjištěna rizika, která by ohrožovala bezpečnost žáků a účastníků zájmového vzdělávání v době jejich pobytu ve škole. Úrazovost spojenou především s výukou tělesné výchovy škola sleduje a přijímá opatření ve formě pravidelného poučení žáků o bezpečnosti v hodinách tělesné výchovy a při konkrétních pohybových aktivitách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v hospitovaných hodinách probíhala v klidné pracovní atmosféře. V úvodu vyučovacích hodin učitelé seznamovali žáky převážně s obsahem hodin, podněcovali ke vzdělávacím činnostem a plnění zadaných úkolů. Kázeňské problémy, které by negativně ovlivnily průběh hodin, se nevyskytovaly. Práce s konkrétně stanovenými výukovými cíli a hodnocením jejich dosažení v závěru hodin byla zaznamenána převážně na prvním stupni, na druhém stupni jen výjimečně.

Na prvním stupni pedagogové uplatňovali různé metody a formy práce, účelně využívali činnostní učení. Dbali na diferenciaci úkolů, čímž podporovali dosažení optimálních výsledků vzhledem k možnostem a schopnostem většiny žáků, v menší míře k žákům nadaným. Využívali příklady z běžného života, propojovali žakovské znalosti a vědomosti z různých vzdělávacích oblastí, názornost výuky posilovali používáním didaktické techniky. Vhodně zařazovali relaxační a pohybová cvičení, čímž podporovali zásady psychohygieny žáků. Vedli žáky k samostatnosti a vyhledávání vzájemných souvislostí, práci s různými informačními zdroji využívali ojediněle. Spolupráce pedagogů s asistenty pedagoga v některých hodinách podporovala individualizovanou výuku vzhledem k možnostem jednotlivých žáků. Žáci se při výuce soustředili, byli aktivní, měli dostatek prostoru pro vyjádření svého názoru. Vyučující vedli žáky k vlastnímu zodpovědnému přístupu k učení, respektování pravidel, čímž podporovali rozvoj sociálních a personálních kompetencí. Ústní pozitivní hodnocení mělo motivační roli, povzbuzovalo žáky k lepším výkonům a zájmu o učení. Pedagogové v závěru hodin věnovali dostatečnou pozornost shrnutí učiva a zhodnocení práce, vedli žáky k sebehodnocení, sporadicky také k vzájemnému hodnocení.

Hospitované hodiny na druhém stupni byly organizačně promyšlené, logicky strukturované. Převažovala frontální forma výuky s rozhovory a samostatnou prací žáků. Ojediněle učitelé

zařazovali aktivizující metody. Názornost výuky v hospitovaných hodinách podpořili digitálními prostředky. Žáci obvykle plnili stejný typ úkolů, diferencovaná zadání podle obtížnosti nebo rozsahu pro žáky se SVP učitelé nenabízeli. Vrstevnické a formativní hodnocení učitelé nevyužívali.

Ve všech sledovaných hodinách matematiky měla výuka převážně činnostní charakter. Pedagogové v průběhu hodin většinou poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu využitelnou pro další učení. Při výuce cizích jazyků žáci prokazovali dobré komunikační dovednosti i porozumění textu. Kontrolu písemných zápisů v sešitech učitelé provádí nepravidelně, a tak žáci získávají ojediněle zpětnou vazbu o svém učení. Ve třídách s rozšířenou výukou jazyků učitelé iniciovali situace, při kterých žáci mezi sebou aktivně komunikovali, využívali širokou slovní zásobu. V hodinách přírodovědných předmětů učitelé účelně podporovali rozvoj dovednosti analyzovat a řešit problémy, prakticky aplikovat získané vědomosti na konkrétních situacích. V hodinách práce s informačními technologiemi žáci rozvíjeli digitální kompetence, využívali moderní materiální vybavení odborných učeben. Činnost asistentů pedagoga byla ve většině hodin spíše formální, věnovali se převážně jen žákovi se SVP. Užší interakce s pedagogem nebo další participace na průběhu výuky, práce s ostatními žáky byla sledována výjimečně.

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhalo v příjemné atmosféře. Bylo zaměřeno na pravidelnou tvořivou činnost rozvíjející pracovní kompetence, i spontánní aktivity podporující psychohygienu. Účastníci byli k sobě ohleduplní, respektovali pokyny vychovatelek a akceptovali nastavená pravidla. Zvolené aktivity poskytovaly dostatek příležitostí k seberealizaci, vychovatelky přihlížely k individuálním potřebám účastníků, organizovaly odpolední sportovní soutěže pro žáky více oddělení. ŠD prostřednictvím programu komunitního kruhu vedeného školní psycholožkou efektivně realizuje aktivity podporující začleňování žáků s OMJ a pozitivního klimatu. Pestrá nabídka kroužků ŠK podporuje účastníky v oblasti sportu, umění, jazykové a matematické gramotnosti a polytechnické výchovy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prostřednictvím školního informačního systému je efektivně zajištěna informovanost zákonných zástupců, žáků i pedagogických pracovníků o výsledcích vzdělávání a podstatných záležitostech vzdělávání. O výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonní zástupci informováni také na třídních schůzkách, v hovorových hodinách, při individuálních konzultacích a prostřednictvím papírové žakovské knížek žáků prvního a druhého ročníku.

Ke klasifikaci písemných prací, testů, ústního zkoušení, oceňování aktivity žáka a posuzování praktických nebo pohybových dovedností škola využívá sumativní hodnocení. Formativní a slovní hodnocení, které podporuje efektivní učení, učitelé uplatňují zřídka. Kontrolní srovnávací práce, které by mohla škola využívat k autoevaluaci výsledků vzdělávání, nemá škola dosud nastavené. Z externích nástrojů pro zjišťování úrovně znalostí škola využívá plošného testování. Výsledky šetření škola zatím nevyužívá k hlubší analýze ani k přijetí systematických opatření ke zvyšování kvality vzdělávání. Žáci ohrožení školní neúspěšností navštěvují doučovací kroužky zaměřené zejména na procvičování a opakování učiva v hlavních předmětech.

Výsledky vzdělávání žáků v uplynulých třech školních letech jsou srovnatelné. V pololetí školního roku 2022/2023 prospělo 75 % žáků s vyznamenáním, při hodnocení chování převažuje počet pochval nad kázeňskými opatřeními. Zapojením žáků do vědomostních, logických, sportovních i uměleckých soutěží škola efektivně podporuje zájem žáků

a rozvoj nadání. Výraznějších úspěchů škola dosáhla v soutěžích z anglického jazyka, v Pythagoriádě, v matematické olympiádě a v konverzační soutěži v německém jazyce dokonce s účastí v krajském kole.

Škola pestrá nabídku zájmových kroužků ŠK podporuje aktivní trávení volného času účastníků. Výsledky zájmového vzdělávání škola prezentuje na akcích pro veřejnost. Aktivní spoluprací s partnery při organizaci kulturních a sportovních akcí škola přispívá k podpoře sounáležitosti s regionem a posiluje utváření občanských kompetencí účastníků vzdělávání.

Při škole dlouhodobě pracuje spolek rodičů a přátel, který se aktivně podílí na realizaci každoročního školního plesu a dalších aktivit, škole poskytuje finanční podporu při zajištění výchovné činnosti i na modernizaci vybavení.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na vedoucích pracovních pozicích zástupců ředitele
- Zkvalitnění materiálního vybavení a rekonstrukce budovy
- Zavedení elektronického informačního systému školy
- Bezbariérovost školy.

Silné stránky

- Učitelé na prvním stupni ZŠ efektivně využívají aktivizační metody a vhodné formy výuky s dostatkem názorných pomůcek k podpoře rozvoje všech gramotností
- Škola rozvíjí zájmy, nadání žáků prostřednictvím jejich zapojení do různých soutěží
- Venkovní prostory s neobvyklými herními prvky a sportovním vybavením přispívají k rozvoji pohybových dovedností a zdravého životního stylu žáků i účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nesystematická a nedostatečná hospitační činnost vedení školy má dopad na stagnaci pedagogické úrovně výuky
- Plánování a realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nezohledňuje a neodráží reálné potřeby školy
- Na druhém stupni ZŠ nejsou žáci vedeni k práci se vzdělávacím cílem a v závěru hodin pak k vyhodnocení jeho naplnění a k sebehodnocení, které by je směřovalo k plánování dalšího učení
- Nižší míra diferenciací práce a méně příležitostí k ústnímu projevu žáků nepodporuje individuální rozvoj každého žáka podle jeho možností a potřeb
- Málo efektivní využívání dostupných informačních a komunikačních technologií ve výuce samotnými žáky
- Škola systematicky a dlouhodobě nesleduje úroveň dosahování očekávaných výstupů vzdělávání za určitá časová období.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Kontrolní a hospitační činností získávat více informací o průběhu vzdělávání a přijmout opatření k jeho zkvalitňování
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zpracovat na základě analýzy potřeb školy a jednotlivých učitelů, zaměřit se na oblast uplatňování aktivizačních forem a metod výuky a individualizaci vzdělávání na druhém stupni
- Převážně na druhém stupni ZŠ vést žáky k práci se vzdělávacím cílem a v závěru hodiny pak k vyhodnocení jeho naplnění a k sebehodnocení, plánování dalšího učení
- Promyšleně a efektivně využívat možností dostupné didaktické techniky v návaznosti na obsah učiva jednotlivých předmětů, i k rozvoji informační gramotnosti žáků
- Podporovat žáky v samostatném získávání a zpracování informací z různých informačních zdrojů v zájmu aktivního řešení zadaných problémových úloh
- Vytvořit funkční systém soustavného získávání informací o posunech výsledků vzdělávání každého žáka. Získávat a analyzovat podklady o dosažené úrovni očekávaných výstupů ve vzdělávacích oblastech a reagovat na zjištění vhodnými pedagogickými opatřeními
- Využívat různé formy hodnocení práce žáků pro poskytování efektivní zpětné vazby a vlastní žákovské sebehodnocení využitelné pro další učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program „SVĚT“ Schopnost Vědět a Tvořit, s účinností od 1. září 2022, včetně dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení za jednotlivé činnosti vykonávané školou; Výkaz M3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022
3. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2021/2022, 2020/2021, 2019/2020
4. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB-1208/15-B ze dne 6. 11. 2015
5. Školní řád základní školy ze dne 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školního klubu ze dne 1. 9. 2022
8. Střednědobý plán - koncepční záměry školy na období 2021-2024
9. Rozvrhy tříd a učitelů pro školní rok 2022/2023
10. Webové stránky školy k datu inspekční činnosti

11. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2022/2023 obsahující seznam žáků se SVP ve školním roce 2022/2023, dokumentace žáků se SVP (vzorek), Minimální preventivní program 2022/2023, Zprávu o činnosti za oblast prevence sociálně patologických jevů za školní rok 2021/2022, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, přehledy podpory žákům ohrožených školní neúspěšností, záznamy jednání se zákonnými zástupci (vzorek), záznamy z porad ŠPP ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Třídní knihy a školní matrika vedená v elektronické podobě ve školním roce 2022/2023, informace v době konání inspekční činnosti
13. Zápisy z jednání pedagogické rady, předmětových komisí, metodického sdružení ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Hospitační záznamy ve školním roce 2022/2023 a 2021/2022
15. Písemné práce žáků ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
16. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2022/2023
17. Plán akcí školní družiny na rok 2022/2023
18. Docházkové sešity ranní družiny pro školní rok 2022/2023
19. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek, podmínek zajištění bezpečnosti a školního stravování.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

RNDr. Anna Bayerová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Anna Knoflíčková,
školní inspektorka

Mgr. Šárka Macháčová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Pešková, školní inspektorka

Ing. Lenka Skotáková, školní inspektorka

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.